دەوڵەتی کوردی و دیباتی نێوان کۆمۆنیزم و ناسیونالیزم! … سامان کەریم

لەم دووایی یانەدا و لە ماوەیەکی کورتدا، ژمارەیەکی هێجگار زۆر و فراوان لە نووسین و ووتار و چاوپێکەوتن بە زمانەکانی کوردی و عەرەبی و فارسی لە پێگە و ماڵپەڕ و بڵاوکراوە و کەناڵە ئاسمانیەکاندا بڵاوکراونەتەوە لە سەر پرسی ڕیفراندۆمی کوردستانی عێراق، "ڕیفراندۆمی 25.09.2017 ی بارزانی" چ لە لایەن لایەنگران یان نەیارانی ئەم سیاسەتەوە. لە نوسەران و ڕابەرانی نەو بزووتنەوەی کۆمۆنیزمی خۆمانەوە بە هەر سێ چوار حزبەکەیەوە بگرە تا دەگاتە ئاغای عبداللەی موهتەدی و بەڕێزان سەمیر ئەمین و مەسعود بارزانی و مەسرور بارزانی و نێچیرڤان بارزانی و محمود محەمەد و مەلابەختیار و شاسوار عەبدولواحید وهەنری لیڤی و…. لیستێکی درێژ. ئەوەندەی پێم کرا، خوێندمەوە و گوێم بە شلکردن بە هەر سێ زمانی فارسی و کوردی و عەرەبی. تەواوی ئەو نووسراو وچاوپێکەوتنانەی کە لە نەو بزوتنەوەکەماندا پیادەکراوە و نووسراوە، خوێندمەوە و گوێمگرتەوە لەیان و سەرنجم دانەوە.

لە نێوان مان ونەمانی کێشە نەتەوەیی یەکاندا

لە نەو هەردوو بزووتنەوەی ناسیۆنالیستی و کۆمۆنیستی، باسێکم نەدی کە ڕۆشنی بکاتەوە چۆن کوردستان دوای جیابوونەوە لەم هەلومەرجەدا، ووڵاتێکی ئارام دەبێت ودوور دەبێت لە کێشەی نەتەوەیی. چۆن بەهۆی سەربەخۆیی کوردوستانەوە دەگەینە "ئاشتەوایی نەتەوەیی"؟!. لە هیچ ووتارێکدا، کە دووا ووتاریان لە بزووتنەوەی ئەمەدا تا نوسینی ئەم باسە ووتاری هاوڕێی خۆشەویست خەسرەو سایەیە "ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی کام سیاسەتی کۆمۆنیستی. وەڵامەک بە هاورێ سامان کەریم" ، نەمخوێندەوە و نەم بیست کە چۆن کوردوستانێکی سەربەخۆ دەبێتە هەی چارەسەرکردنی کێسپەکان و" کێشەی کورد بە ستەمی نەتەوەیی، چونکە ئەم ستەمە نەماوە" چارەسەردەکات. وە چۆن دەکرێت ئەم کێسپانە چارەسەر بکات کە لە نوسین یان چاوپێکەوتنی چەند هاوڕێدا هاتووە. منیش هاوڕام کە ئەوکێشانە هەن، بەڵام باس لە چارەسەرکردنیەتی بەهۆی سەربەخۆیی یەوە. چەند نموونەیەک لە وانە : “مەسەلەیەک کە لە پەیوەند بەدەوڵەتی عێراق وفیدراڵیزمێکی قەومی و

دابەشبوونە تایەفەگەریە دینیەکانەوە، کێشەکێشی نێوان ناسیونالیزمی کورد و عەرەبی لەحالەتێکی تەقلیدیەوە گۆڕیوە بۆ زەلکاوێک لەتەفرەقەی قەومی کە هەردوولا لەسەر حسابی ژیان و ئارامی کۆمەڵایەتی خەڵک لەسەری دەلەوەڕێن.” سەربەخۆیی کوردوستان دەبێتە دەسپێکی قۆناغێکی تازە لە خەباتی چینایەتی نێوان چینی کرێکاری کوردوستان و بورژوایی کورد بەبێ هیچ بیانوویەکی چەوساندنەوەی نەتەوەیی (بڕیار بوو ستەمی نەتەوەیی نەمابێت) یا هەر بیانوویەکی دیکە” (تەئکیدەکە و کەوانەکەی ناوەوە هی منە)!! یان “لە ئەنجامدا تەنیا گەڕانەوە بۆ ڕەئی ڕاستەوخۆی خەڵکی کوردوستان لە ڕیفراندۆمێکی ئازادا دەتوانێت کۆتایی بهێنێت بەو مەسەلەیەی بۆتە بناغەی کێشمەکێش و جەنگ و ململانێ ونیفاق و دابەشکردنی خەڵکی هاوچارەنووس”، ” دەسەڵاتی کورد بە ئاسانی بە سازکردنی هەرا لەسەر مەسەلەیەکی قەومی وەکو هەڵکردنی ئاڵای کوردستان، مادەی ١٤٠ی دەستور و بەشی کورد لە دەسەڵات و داهات، ڕووی خەڵکی بەدەنگهاتوو لە دژی خۆیان وەردەگێڕن بەرەو بەغدا و لە پشتی سیاسەتەکانی خۆیان هەڵیاندەخڕێنن. ئەوەندە بەسە کە وای نیشانبدەن جارێ شەڕ لەسەر بەشی کوردە لە عێراق”... کێشەکان هەموو ڕاستن و لەوە زیاترن و لە ژماردن نایەن. بەڵام بڕیار نیە سیاسەتی کۆمەنیستی دووبارە نوسینەوەی کێشەکان بێت. گوێگرتن لە هەواڵەکانی ڕۆژانە بەسە بۆ ئەوەی هەموو کەس بزانیت کە کێشەکان چین، سیاسەتی کۆمەنیستی دەبێت بە شێوەیەکی مەلموس و کۆنکرێت نیشانی بدات کە ئەو کێشە نەتەوەیی یانە بەهۆی سەربەخۆیی یەوە لەم سەردەمەدا (نەک هەموو کات) نامێنن. کۆمەنیزم “زانستی ڕزگاری کرێکارە” بە قەولی ئەنگلس. کەواتە بەخەڵک و کرێکارانی ڕۆشن بکەنەوە کە چۆن ئەو کارە مەیسەر دەبێت لەم قۆناغەدا؟! لەم بارەوە وەڵامێک نیە. هەموو ئەو حزبانە و هاوڕێیان دەبێت بە خەڵکی ڕۆشن بکەنەوە کە دوای ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی، ئیتر ناسیۆنالیزمی کورد و حزب و دەسەڵاتەکەی ناتوانێت ناوی کورد و کێشەی کورد بەکار بهێنێت و جەنگ بەناوی کوردەوە بکات!!! ئەمە لە خۆیانیش کەمترە، بەڵام لە ناو باسی هاوڕێیاندا بە ڕۆشنی دەبینین. یان لایەنی کەم ئەو پڕوپاگەندانە زەمینەی نامێنێت!!.

باسی سەرەکی بۆ ئەوەی کە سیاسەتی کۆمەنیستی لە ناسیونالستی جیابکاتەوە لە هەنگاوی یەکەمیدا ئەوەیە کە پیشان بدرێت بە هۆی ئەم ڕیفراندۆمەوە(ڕیفراندۆمی ٢٥.٩) ئەم کێشانە چارەسەر دەبن. کێشەی نەتەوەیی نامێنیت. نموونەیەکی سادە، هەرکەس و هەر هاوڕێیەک پێی وایە کە ئەم ڕیفراندۆمە دیاریکراوەی بەردەممان دەبێتە هۆی

چارەسەری ناوچە جێناکۆکەکان، دەبێت نیشانی بدات چۆن وە بەکام ڕێگا؟ ئەگەر ڕیفراندۆم ئەو ناوچانەی نەگرتەوە ئەو سیاسەتە چی بەسەر دێت؟! ئایا ئەگەر بەشێکی گرتەوە و بەشێکی دیکەی مایەوە چی؟! چونکە ئەگەر لەم ناوچانە یان لە بەشێکی دا ڕیفراندۆم نەکرێت ئەوە ئیتر هەموو ئەوباسانەی هاوڕێیان سەبارەت بە چارەسەری کێشەی نەتەوەیی، دەچێت بەهەوادا… تازە ئەمە یەک خاڵە. وەڵامی ئەمە ئەوە نیە کە کاک مەسعود ووتویەتی دەکرێت، وەڵامی کۆمەنیستەکان چیە؟! ئەگەر نەکرا چی؟١ نەک وەک لەکدانەوەکەی هاوڕێی ئازیزم خەسرەو کە باسی ئاڵوگۆڕی سیاسەتی خۆیان دەکات لە نەوان دوو بەیاننامە جیاوازەکەیاندا، هەمــوو ئاڵوگۆڕەکــان دەبــاتەوە ســەر ئەوەی کە ئاڵوگۆڕە لە قسەی بارزانیدا ڕوویداوە!!!!. ئەوە لەکدانەوەی بابەتی نیە چ جا کۆمەنیستی. من نازانم لە کۆیەوە کۆمەنیستەکان بە پێی قسەی بارزانی سیاسەتیان گۆڕیوە و، بارزانی بەتە جێگای باوەڕمان. ئەوە دەبێت هاوڕێ خەسرەو وەڵامی بداتەوە. تاکاتێک ئەوە وەڵامێکی ڕۆشــن وەرنەگــرێتەوە، ئەم سیاســەتە سیاســەتێکی ناسیونالیســتی و ســەربەخۆخوازانەیە و پەیوەنــدی نــامەنیت بە بەرژەوەنــدی خەڵــک و کرێکارەوە. بە تایبەت کە کێشەی نەتەوەیی لەمەڕدا و لە کوردوستانی عێراقــدا ســەرەڕای ئەوەی بــوونی هەیە، بەڵــام بەبە پــایەی ســتەمی نەتەوەیــی. کە نەبــوونی ئەم ســتەمە دەبێــت وا لە کۆمەنیســتەکانی ســەردەمی ئەمڕۆ بکــات کە زیــاتر وە بەهەســتیاریی یەکــی ووردتــری ئەنتەرناشیونــالی وکۆمەنیســتی یەوە ســەرنج بــدەینە ئەم باســە. بە مانــا یەکی دیکە باســەکەی ئەمە لە چوارچێــوەی باســەکانی لینیــن و مەنصور حیکمەتدا سەرەڕای ئەوەی کە پاشخانێکی فکری وسیاسی گەورە و گرینگن، لەک نادرێتەوە، چونکە باسی سەرەکی ئەوان بوونی ستەمی نەتەوەیی یە. بەکورتی وەلامەک لە نەو هەموو ئەو باسانەدا نیە لەمبارەیەوە.

لە نەو بەرەی بورژوایــدا و بە تایبەت لە نەو پارتی دیموکراتدا دەکرێــت ووتەی کــاک مەســرور بــارزانی بهەنینەوە لە ساڵەنەکــانی کۆنگرەســی ئەمریکــی دا "مــافی چــارەی خۆنوســینی کــورد دەبێتەهەی خۆشگــــــوزەرانی و گەشەســـــــەندن و ســــــەقامگیری. http://www.nrttv.com/Rifrandom/detail.aspx?Jimare=79362 ۲۷.۷.۲۰۱۷" هەروەها "ئەمە ڕەنگەی جودامان لەگەڵ عێراق هاوبەزاردووە کە دیموکراسیە و بە دیالۆگ لەگەڵ بەغدا کێشەکانمانی پێ چارە بکەین کە ئەمە دەنیایمان هەبە لە جیهاندا بەیە دەبە ریفراندۆم ئەنجامبــدرێ و ئەنجــامەکەیشی دەبێتە بنەمــای گفتوگۆمــان لەگەڵ بەغدا.۲۸.۷.۲۰۱۷(هەلی تەئکید هی منە. کاکە ڕیفراندۆمی دەوڵەت بە

گفتــووگۆ، نەک بۆ ســەربەخۆیی. ســەرنجی وورد بــدەن لە قســەکانی بارزانی. http://www.kdp.info/a/d.aspx?l=13&a=101996).
هەروەها فەیلەسوفی نۆکەری ناتۆ و ئەمریکا و ئەندازیارێکی هێرشی ناتۆ بۆسەر لیبیا دەڵێت؛ "دواجار و پێچەوانەی بۆچوونی نەیارانی ســەربەخۆیی هەرێمــی کوردســتان؛ ئەو ســەربەخۆیی یە و دروســتبوونی دەوڵەتی سەربەخۆی کوردستان هۆکاری سەرەکی ئاشتی و سەقامگیریی یە لە ناوچەی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاستدا.(فەیلەسوفی فەرەنسی : بیردنارد هێنــــری لیڤــــی- وەرگێرانــــی عەلــــی بــــداغی/ .(http://www.kurdistanukurd.com/?p=23840

لێرەشدا و لەم بەرەیەشدا پێمان ناڵێن چۆن ئەو کارە مەیسەر دەبێت. مەگەر جەنابی فەیلەسوف پێش کاولکردنی لیبیا و "شۆڕشی ناتۆ" هەمان پەیمانی ئاشتی و دیموکراسی نەدا بە خەڵکی لیبیا؟! وبەشیک لە کۆمۆنیزمە کڕیکاریەکانیشی لەگەڵ بووا!. کاک مەسرور دەڵێت "دەبێتە هۆی خوشگوزەرانی و ....سەقامگیری" بەڵام چۆن و بەکام پێوانە و دەلیل "واز لە خۆشگوزەرانی بێنە" دەبێتە هۆی سەقامگیری ؟ هیچ دیار نیە. ئەم پرسی□ش پڕۆسەی ڕیفراندۆم بەهەمان شێوە بە لیبیایکردنی ناوچەکەیە بە کوردوستانیشەوە. کەسێک لەمە نەگات وا دیارە مێژووی ئەمریکای لە بیر چۆتەوە، هیرۆشیما و عێراق و ساڵی ١٩٩١ و ٢٠٠٣ و تەنانەت باسەکانی مەنصور حیکمەتی لەسەر موهەتدی لە بیر کردووە. بە لیبیایکردنی ناوچەکەیە جا لەوانەیە کوردوستانیش سەربەخۆ بێت، بەڵام ئەمە چ پەیوەندی بە سیاسەتی کۆمۆنیستیەوە هەیە؟!. ل□ن□او شیــن و واوەیلای نەتەوەکانی دیکەدا، لەجەرگەی گریمانەی خوڵقاندنی سیناریۆیەکی مەترسیدار لە ئێران و سوریا و تەنانەت تورکیادا، لە تۆپکی بێ ئیرادەیی خەڵک و ترس لە جەنگ و برسێتی و ئاوارەیی دا، ســەربەخۆیی کوردوستان تەنها بە باڵای ناسیونالیزمی کورد دەبڕێت.

بۆ ئەوەی ڕۆشنتر بێت دەبێت هاوڕێیان پێمان ب□□ن کە سەربەخۆیی و ڕیفراندۆمی 25.09 لایەنی کەم کێشە نەتەوایەتیەکان چارەسەر دەکات. بۆمان ڕۆشن بکەنەوە، ئەگەر نا ووتنەوەی کێشەکان سوودی نیە. پێمان بڵێن بەپێی کام فاکت و بنەما و سیاسەت لەناوچە جێناکۆکەکان ڕیفراندۆم دەکرێت؟! ئەگەر نەکرا چی؟! پێمان بڵین لەسەر بردنی نەوتی کەرکوک کێشە دروست نا بێت و ئیتر دەسەڵاتدارانی کورد بە ناوی کێشەی کوردەوە ناتوانن خەڵکی کوردوستان بە لاڕێدا بەرن؟! ئەگەر وەڵام هەیە زۆر باشە. ئەگەر نیە هەموو باسەکان و سیاسەتێک کە گیراوەتە بەر بێ ناوەرۆک دەبێت و ئەو باسەش مایە پوچ دەبێت کە

دەڵێت ئەم سیاسەتە دەبێتە هۆی "ڕۆشن بوونەوەی خەباتی چینایەتی لە کوردوستان".

بەڵام گریمان من هەڵەم و هاوڕێیان ڕاستی دەڵێن و سیاسەتی حزبمان لە کوردوستان سیاسەتێکی کۆمۆنیستی یە و دەبێت بڵێین و دەنگ بدەین و بڵێین "بەڵێ". گریمان ئەوە ڕاستە. بەڵام ئەگەر هەموو باسی هاوڕێیان ڕاست بێت و هەموو کێشە نەتەوەیی یەکان چارەسەر بکرێن و بگەینە "ئاشتەوایی نەتەوەیی" بە قەولی لینین، هێشتا ئەمە خالێکە و مومکنە لە هەلومەرجێکی ئاسایی مێژوویدا هەموو خاڵەکان بێت، بەلام بە موتڵەقی لە هەلومەرجی ئەمرۆ و ئەم سەردەمەدا، تەنها یەک خاڵە. خاڵێکی دیکەی کۆمۆنیستەکان و گرنگتر لە خاڵەی یەکەم، بەرژەوەندی چینایەتی کرێکارە لە ئاستی ئەنتەرناشیونالیدا، کە لەم هەلومەرجە مێژوویی یە و لەم کێشە دیاریکراوەدا، زیاتر زەق دەبێتەوە و ئەولەویەتێکی زیاتر پەیدا دەکات. بۆ ئەم باسە دیسان وە جارێکی دیکە، ئەگەرچی بە شێوازێکی جیاواز پێویستە باس لە قۆناغی ئێستا و ئەو ئامانج و ئیستراتیژە بکەینەوە کە سیاسەتی ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی تیایدا هاتۆتە پێشەوە. ئەم سیاسەتە لە دوورگەی دوور لە ڕووداوەکانی ناوچەکە ناتوانێت هەبێت و بەشێکی لێک هەڵپێکراوی تەواوی کێشەکانی ناوچەکەیە. باسەکە بەوە تەواو نابێت کە بڵێین "دوای داعش" چونکە یەکەم داعش تەواو نەبووە و لەسەر دەستی بورژوازی داعش تەواو نابێت "ناوی داعش ناڵێم". وە دووەم : پڕۆژەی داعش خۆی بەشێک بووە لە خوڵقاندنی ئەم هەلومەرجە.

ئەنتەرناشیۆنالیزم یان ناسیۆنالیزم

سیاسەتی ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی سیاسەتێکی لۆکەڵی نێوخۆی عێراق یان کوردوستانی عێراق نیە. بەشێکە لە ئامانجێکی گەورەتری ئەمریکا و هاوپەیمانانی بۆ دووبارە داڕشتنەوەی نەخشەی سیاسی ناوچەکە. سیاسەتێکی ماکرۆ و بەشیک لە ئێستراتیژی ئەمڕۆی ئەمریکایە بۆ چارەسەری کێشە بناغەییەکانی بورژوایی جیهانی، دروست وەک کێشەی ئێستای کوریا. ئەم سیاسەتە بۆ دووبارە بەهێزکردنەوەی پێگەی ئەمریکا و دەرپەڕاندنی مونافسەکانی ڕوسیا و چین لە ناوچەکەدا لە ڕێگای لاوازکردن و پەڕوباڵکردنی کۆماری ئیسلامی ئێرانەوە. ئەمە تاکەی درێژەی دەبێت رۆشن نیە لە ئێستادا. هەمان ناوەرۆکی سیاسەتی ئەمریکی ساڵی ١٩٩١ لە جەنگی کەندا و "ڕزگارکردنی کوێت" دیارە ئەوکات ئامانجەکەی هەم جیاواز و هەم گەورەتر بوو. ئەمریکا مونافسی نەبوو. ڕوسیا و چین نەبوون و ئێرانیش هێز نەبوو لە ئاستی ناوچەکەدا.

بە ئەم ئامانجە، لە سەرەتاوە داعش دەبێتە پرۆژەیەکی سیاسی بۆ ئەمریکا و هاوپەیمانانی لە ناوچەکەدا. پاش سەرنەکەوتنی ئەم پرۆژەیە "ئەگەرچی لە سەرەتاوە کۆمەلێک ئامانجی پێکا"، ئەمرۆ مەسەلەی پێکهێنانی دەوڵەتی کوردی بۆ ئەمریکا هەجگار بۆتە مەسەلەیەکی گرینگ. بڕیار بوو دەوڵەتی سوننی داعشی لەپال دەوڵەتی کوردی دا بەرژەوەندییەکانی ئەمریکا لە ناوچەکەدا دابین بکەن لە پاڵ ئیسرائیلدا. ئەمە دوای سەرنەکەوتنی پرۆژەی داعش ئاڵوگۆڕی گەورەی بەسەردا هاتووە. گرینگیپێدانی مەسەلەی کورد بۆ ئەمریکا لە تەواوی ناوچەکەدا زۆر زیاتر چڕتەسەر. سەیری دوومستەفاکە و دوو دیموکراتەکەی ئێران و ئاغای چەلەبی ئێران "موهتەدی" بکەن لە کوردوستانی ئێران. هەروەها پەیوەندی و کۆمەکی ئەمریکا بە پەیەدە ڕۆشنە و سەرنج بدەنە پڕۆژەی فیدرالیزمی ئەم حزبە لە سوریا، کە بەهۆی بوونی ژن و جەنگاوەرانی ژنەوە لە ڕیزەکانیاندا زۆر هاوڕێی پێیان وابوو ئەم هێزە ناسیونالیست نیە. لەلایەکی دیکەوە دوای سەرنەکەوتنی پڕۆژەی داعش ڕۆلی تورکیا و قەتەر بەشێوەیەکی بەرچاو لە کەی سیاسەتی ئەمریکی دا هاتەتە خوارەوە "ئەگەرچی لەم قۆناغە ئینتقالیەدا، ئالۆگۆڕ لە سیاسەتی ئەم ووڵاتانەدا، عادەتە و ئاسایی یە".

لەم چوارچێوەیەدا پڕۆژەی ڕیفراندۆمی بارزانی و پڕۆژەی بەرەی کوردوستانی ئێران و کوڕەکەی قازی و موهتەدی و هەردوو دیموکرات و گیان بەبەراکردنەوەی ئۆپۆزسیۆنی ئێران لەمسەری ڕاستی شاهنشاخوازیەوە تادەگاتەوە ڕەجەوی و نەتەوەییەکان و ڕیزێکی فراوانی نەو چەپی ئێران، هەروەها دووبارە سەرهەڵدانەوەی پڕوپاگەندە و سیاسەتی "ئەسەد هیچ دەورێکی نیە لە ئایندەی سوریا" لەلایەن سعودیەوە، سزا تازەکانی ئەمریکا بە سەر ئێران و قسەکردن لەسەر هەڵوەشانەوەی "ڕێککەوتنی ئەتۆمی نێوان ئێران و پێنج بە زیادەی یەک" (سەرەڕای ئەوەی کە ئەم کارە بۆ ئەمریکا هەجگار سەختە لە ئێستادا)، نانەوەی جەنگ و شەڕ لەسەر سنوری نێوان عێراق و سوریا و، پڕۆژەی تازەی کاک شاسوار عەبدولواحد "جوڵانەوەی نەخێر" (بە ووتارێک یا گرتەیەکی ڤیدیویی جیاواز لەسەر ئەم بابەتەی شاسوار قسەدەکەم)، سزاکانی ئەمریکا بەسەر ڕوسیادا… هەموو ئەوانە پێکەوە بە ئیزافەی کەی هەلومەرجی ناوچەکە و ململانێی توندی نێوان ئەمریکا و ڕوسیا بە تایبەت … لە دووتۆیی یەک ئامانج و سیاسەتدا دەچیتە پێشەوە بۆ ئابڵوقەدانی ئێران و ڕوسیا و بۆ دوورخستنەوەی ڕوسیا و لاوازکردنی پێگەکەی لە ناوچەکەدا. هاوکات بە پچڕاندنی پەیوەندی زەمینی نێوان ئێران و سوریا و و بەم پێیە تێشکاندنی

هیوای ئێران و پاشان چین بە گەیشتن بە دەریای سپی (ئەگەرچی دەوڵەتی کوردی ئەم کارە بە تەواوی مسۆگەر ناکات بەلام زۆر سەختی دەکات بۆ ئیران) و هەروەها کۆتایی هێنان بە خەونی ناردنی نەوت و گازی ئیران لە ڕێگای بەریی یەوە بۆ دەریای ناوەڕاست و لەوێشەوە بۆ ئەورووپا. ئێران هەر ئێستا خەریکی دانانی ئەلتەرناتیفی خۆیەتی و هەم هوشیاری دەدات لە دژی ڕیفراندۆم. هەفتەی پێشوو وەزیری نەوتی ئێران و عێراق لە تەهران ڕێکەوتن لەسەر ناردنی نەوتی کەرکوک و نەفتخانەی خانەقین لە ڕێگای بەریی یەوە بۆ ئێران بۆ پاکردنەوە و جیاکردنەوەی بەشەکانی "تکریر". لەم چوارچوەیەدا پێویستە ڕیفراندۆم وسیاسەتی سەربەخۆیی تێبگەین.

لەگەڵ شایی کوردەکانی عێراقدا، ئێمە خەریکی تەعزیەی و کوێرەوەری و مەینەتی کوردەکانی ئێران و خەڵکی ئێران دەبین لە سایەی چەڵەبی و عەلاوی و بارزانیەکانی ئێراندا. لایەنی کەم ئەم سیاسەتە ڕۆشنە و ژمارەیەکی بەرچاو لە هاوڕێیان نوسینی دروست و سیاسەتی مارکسیستیان نیشان داوە، لەسەر تێکچونی هەلومەرجی ئێران و مەترسیەکانی ئەم دەخەن. بەڵام کەسپەکە ئەوەیە کە بە پەیوەند بە هەلومەرجی کوردوستان و پیادەکردنی ڕیفراندۆمەوە، باس دەکرێت. وەک ئەوەی ڕیفراندۆم و هەلومەرجی ئێران لە دوو هەسارەی جیاوازبن. هەروەها خەریکی شەڕو توندبوونەوەی کێشەی قەومی دەبین لە سوریا و تورکیادا. هەر ئێستا لە سوریا دا کێشەکە بەرەو توندبوونەوە کشاوە. بە هەمان شێوەی ۱۹۹۱، ئەوکات لەسایەی شایی ولەغانی دەستەڵاتگرتنی ناسیونالیزمی کورددا کە ئێمەش کەم تا زۆر بەشداربووین، خەڵکی عێراق غەرقی تاریکی و کوشتن و جەنگەکی خوێناوی بوو.

ئێمەش هەمان سیناریۆیە بەناو هەلومەرج و هێز هاوسەنگیەکان گۆڕاون و هەڵجگار مەترسیدارترە. لەم ڕوانگەیەوە بەشداریکردن لە پرۆسەیەکی ئاوەهادا و شایی گێڕان لە کوردوستانی عێراق بە سەربەخۆیی، لەسەر کاولکردنی شوێن و ناوچە و وڵاتەکانی دیکە، پەیوەندی نیە بە کۆمۆنیزمەوە بەڵکو ناسیونالیزمە. ئەمە زەربەیەکی دیکەی کوشندە دەدات لە خەباتی کرێکاری و هاوچارەنوسی چینایەتی لە گشت ناوچەکەدا. ئەمرۆ پاش نزیکەی سی ساڵ بەسەر جەنگی کەنداوی ئەمریکادا، ئیتر سیاسەتەکی ئاوەها کاریکاتێرە یان لەوە خراپترە. لە هەلومەرج و واقعیەتیکی دیکەدا، کە لەجیاتی یەک زلهێز چەندین زلهێز کێشەو ململانێی توند و شەڕیانە لە ناوچەکەدا. کەمە نیستەکان لە هەلومەرجێکی وەهادا ڕێگای سێهەمیان هەیە. هەر ڕێگایەک بە

کەوتنە نەو بەرەیەکەوە هوشیارانە یان ناهوشیارانە، ڕاستەوخۆ بە دژی سیاسەتی کۆمۆنیستی و ئەنتەرناشیونالی تەواو دەبیت. لینین ١٠٠ ساڵ لەمەوبەر ڕابەت شۆڕشی کرد، نەچووە پاڵ هیچ لایەکی جەنگی یەکەمی جیهانیەوە، بەڵکو بە ڕەحمانە خەباتی سیاسی و تیوری لە دواجاردا ڕابەری شۆڕشی کردو ڕێگای سەرکەوتنی شۆڕشی کرێکاری گرتە بەر. هەلومەرجەکە زۆر جیاوازەو، بزوتنەوەو حزبەکانی ئەمڕۆش لاواز، بەلام ڕێگای سێهەم هەیە، ئەویش لایەنی کەم ئەوەیە کە بەشیک نەبین لەسیاسەتی ئەمریکا وئاشوب وفەوزایەک ناوچەی گەورە، کە ناوەڕەکەکەی تەکچونی هەلو،مەرجی ناوچەکە دەبێت بە ئاقارێکی ترسناکی توندبونەوەی کێشە نەتەوەییەکان و شەڕی لەسەر شوناسی نەتەوە… ئەمە مەترسیە دەبێت بەوردی کاری لەسەر بکریت و پێشی پیبگیریت. نەک ببینە بەشێکی. وەک چەند جار وتومە لەهەردوولای ” نەخیر”و ” بەڵی” بزوتنەوەی ئەمە لەم هەلومەرجە دەستکەوتیك بەدەست ناهێنیت. بەلام مەسەلەکە ئەوەیە کە دەبینە بەشیک لە قوڵبونەوەی کێشە نەتەوەییەکانی ناوچەکەو پرۆژەی چارەسەرکردنی کیشەکانی بورژوایی جیهانی، بەرژوەندییەکانی ئەمریکا؟! دەبێت نەبین. بەبروای من کات درەنگەو دەبێت فریا کەوین.

هاوڕێیان خۆیان نادەن لە هیچ لێکدانەوەیەکی سیاسی لەهەلومەرجی ئەمڕۆدا. زۆریان هەر ڕاستەوخۆ دەلێن “لە 20 ساڵ” لەمەوپێشەوە دەبوایە ئەمکارەمان بکردایە. زۆربەیان 1995 بەتە پایە بەیان، کە هیچ پەیوەندییەکی بە ئێستاوە نیە و دوو هەلومەرجی تەواو جیاوازە. لەم تەوەرەیەدا پێویستە هاوڕێیان بیسەلمێنن وە نیشانی بدەن کە کوردوستانی عێراق دوورگەیەکی دوورە و پەیوەندی نیە بە ئالۆگۆڕ و جەنگ و کێشەکانی ناوچەکەوە، پەیوەندی نیە بە چارەسەرکردنی کیشە پاییەکانی بورژوایی جیهانیەوە. پێویستە لەسەریان نیشانی بدەن کە ڕوودا و سیاسەتەکان بە پەیوەندن.

دەڕۆم هەشتا ڕێگا ماوە لە ڕێگای ڕەخنەیەکی کۆمۆنیستی یەوە خۆمان ڕزگار بکەین لەم سیاسەتەی حزبمان لە کوردوستان گرتویەتیە بەر، ئەگەر ئەوە نەکرێت، دەکرێت بەڕۆشنی بەڕێین کاتی دیاریکردنی دەولەتی سەربەخۆ بەسراوەتەوە بە گفتوگۆوە، ئەگەر ئەوەش بەدروست نازانن، ئەوەندە بەسە بەڵێین لە ناوچە جەناکەکان ڕیفراندۆم ناکریت بەڵێ ئەمە سیاسەتێکی دیکە دەگرینە بەر. کە ئەم خاڵە لە پرینسیبەکانی بەیاننامەی حزبمان هاتووە لە کوردوستاندا. وە ڕێگەی دیکەش زۆرە.

چەند سەرنجێکی جیاواز و خێرا

یەکەم: تێڕاونینی عەجایب و بۆچوونی دور لە واقیع دەبینین لە لێکدانەوەی هاوڕیاندا، تا ئەو ئاستەی دەگاتە ئەوەی کە “ڕیفراندۆم یەک جار ئەنجام دەدرێت”. بە شۆرشی کرێکاریش ئەم “یەک جارییە” دروست نییە چ جا بگات بە ڕیفراندۆم. لە کیوبیک لە کەنەدا تا ئێستا دوو جار کراوە و خەریکی جاری سێهەمن. لە ئوسکۆتلەند جارێک کراوە و پەرلەمانەکەی بڕیاری جاری دووەمی داوە… باسی ئەوەی کە “ڕیفراندۆم یەک جار دەکرێت” زۆر دوورە لە ڕاستیەوە. باس باسی هێز و هاوسەنگی هێزە. ئەگەر هێز هەبیت هەموو چەند ساڵ جارێک دەکرێت پیادە بکرێت. ئەم تێڕوانینە، بڕیاری داوە کۆمۆنیزم هەر بەهێز بێت، خۆی فرسەت نەخولقێنیت، هەرلاواز بێت. تازە باسی ڕیفراندۆمیشە، کە باسێکی تاکتیکییە و لەوانەیە زۆر بەرەنگاری و کێشەی لەسەر نەبێت بە بەراورد لە گەڵ شۆرشی کرێکاری یان بە گشتی لەگەڵ هەر شۆرشێکی جەماوەری دا. یان تیڕوانین و بانگەوازەکە بە خەڵک دەڵێت خیرا کەن و هەر ئەم فرسەتەیە، ئەگەر نا ئیتر، ڕیفراندۆم نابیننەوە!!. بانگەوازێکی نابابەتی و دوور لە ڕاستی بە ڕاکێشانی خەڵک.

دووەم: تێڕوانینێکی دیکە ئەو دابەشکردنەیە بەسەر مانەوە و جیابوونەوەدا. ئەوە دروستە کە ریفراندۆم بە ئەم پرسیارە دەکرێت. بەڵام ئەمە ژیانی کۆمەڵایەتیە و ماتماتیک نییە، تازە ماتماتیکیش بوارێکی تێدایە. لە هەردوو بارەکەیدا دەکرێت ژیان باشتر بێت یان خۆشتر بێت ئەوە پەیوەندی بە هێزەوە هەیە. ئەگەر بزووتنەوەی کرێکاری و حزبەکەی بەهێز بن لە هەردوو بارەکەدا دەتوانن کاری خۆیان بکەن و خواستی خۆیان یان بەشێکی بسەپێنن بەسەر بورژوایدا. ئەمە یاسای بزووتنەوەی مێژووە. بەڵام لە زۆربەی نوسینەکاندا ئەمجارە لە هەردوو بەرەی کۆمۆنیستی و بورژواییدا ئەوە چەندین بار زەق دەکرێتەوە کە لەژێر سایەی فیدرالیەت و زام و کێشە و نەفرەتی نەتەوەیی، یان لەسایەی حکومەتی بەغدا کە نان وموچەیان لێبرێن و ماددەی ١٤٠ یان جێبەجینەکرد… ئیتر ژیان ناکرێت، یان جەهەنەم دەبێت لەسایەی “فیدرالیزمی قەومی کۆنەپەرستدا” یان ” لە سایەی ڕێز نەگرتن لە دەستور”… بە ئەمبەری وایە و من هاوڕام لە گەڵیدا. بەڵام بە ئەوبەریش هەر وایە و ژیان ناکرێت لەسایەی دەسەڵاتی میلیشایی و نەوت بەرو سەرکوتکەردا، ژیان ناکرێت لەسایەی دەوڵەتێکی کوردی کە لە پێشدا مژدەی لە برسا مردن بە دانیشتوانەکەی دەدات، ژیان ناکریت لە سایەی دەولەتێکدا کە بەشێکە لە سیاسەتی بەهێزکردنەوەی ئەمریکا لە ناوچەکەدا …. لە سەرەوە ئاماژەم بەوە کرد کە هیچ هاوڕێ یەک ئەوەی نەخستەتە ڕوو کە کێشەی

نەتەوەیی چارەسەر دەکرێت لە ڕێگای ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی یەوە. بەم مانایەش مەسەلەی جەنگ و کێشەی نەتەوەیی لەسەر هەر خاڵێکی سەر سنور کە 1400 کم گریمانەیەکی گەورەیە. ئەمە ئەگەر واز لە دەیان کێشەی دیکە بهێنین، کە هەرئێستا بە بەر چاومانەوە دێت و دەچێت. پێم وایە وەک کۆمۆنیستێک و حزبێکی کۆمۆنیستی پێویستە هەموو لایەنەکان باس بکەین و لێک بدەینەوە و بە کرێکاران و خەڵکی ڕۆشن بکەینەوە، بە جیا لەوەی کە لەگەڵ کام سیاسەت و هەڵوێستداین، ئەوە ئەرکێکی ئەمڕۆیە.

سێهەم: "ڕیفراندۆم ئەگەر دەوڵەتیش ڕانەگەیەنێت ئەوا بەرەی ئازادیخوازی دەخاتە بەرانبەرپارتی و یەکێتی": ئەم بۆچوونە مەترسیدارە لە نێو بزوتنەوەی ئەمەدا. ناسیونالیزمێکی نوستوە. بەسادەیی چونکە سەردەم و هەلومەرجی دیاریکراوو، دیاریکردنی بەرژەوەندی چینی کرێکاری لەبەرچاو نیە بەپێی هەلومەرجە جیاوازەکان. گریمان ئێستا ئەم ساسەتە دروستە بەلام بە پێی هەلومەرجێکی دیکە لەوانەیە دروست نەبیت، خۆ ئەمە شۆرشی سۆشیالستی نیە، هەر بلێین " بەڵێ". بە بەپێی بەرنامەی حزب بڕیارە لەسەر بناغەی بەرژەوەندی چینی کریکار لە هەلومەرجێکی دیاریکراودا بڕیار بدەین. ئەم ڕوانگەیە هیچ ئومێدی بە بزوتنەوەو هێزەکەی خۆی نەماوە کە کاریگەری دابنی لەسەر ڕەوتی ئاڵوگۆڕەکان و بیشکێنێتەوە بە قازانجی چینی کرێکارو هاوسەنگی هێزێکی تازە بەقازانجی کۆمۆنیزم دەستەبەر بکات. تێروانینێکی ئاوەها پێدانی لاپەڕەیەکی سپی واژوو کراوە بە ناسیونالیزم. تێناگات لەوەی کە ئەم پرسەیە پرسەیەکی سیاسی بەردەوامە و .. کاتێک کە ناسیونالیزم گرەوی ڕیفراندۆم دەباتەوە ئیتر لایەنی کەم تا چەند ساڵ دەهۆلی کوردایەتی و هەستی نەتەوەیی هەم تیژو بەهیز دەبێت هەم بازرانی دەکاتە باوکی نەتەوەی کورد. ناسیونالیزم و پارتی دەتوانن ١٠ ساڵ لە ژیر ناوی گفتوگۆ لە شەڕ باشترە درێژە بە هەلومەرجی هەلوسراوی سیاسی بدەن سەرەڕای بڕیاری خەڵک، ئەوەنیە کاک مەسرور بارزانی بە ئاشکرا وا دەڵێت، باسی گفتوکردن بە دەنگەکانەوە دەکات. هەمیشە خەڵک شەری پێ باش نیە و بۆیە بارزانی و پارتەکانی دیکەی ناسیونالیزمی کورد دەتوانن دەیان ساڵ ئەم برینە وەکو خۆی بهێڵنەوە بە قازانجی خۆیان و کۆمۆنیزم زیاتر لاواز و لاچەپ بکەن. وەئەمە برەو دەدات بە چاوەڕوانیەکی ناگونجاو. لەمبارەوە فەلەستین نمونەی گەورەی یەک سەدەیە، سەرەڕای چەندین بڕیاری جیهانی؟!! تیوریەکی ئاوەها لەوپەڕی خۆیدا بە فەلەستینکردنی کوردوستانە.

چوار□م: ل□ ن□و باس□كانی هاو□یان و ه□رو□ها س□رانی ناسیونالیزمی كوردا، ز□ر باسی س□رد□می د□س□لاتدار□تی ب□عس و ست□می ن□ت□وای□تی د□كر□ت. و□ك پای□ی□ک ب□ ح□قیانی□تی باس□كانیان م□ژووی ئ□وس□رد□م□ د□ه□نر□ت□و□. سودی ئ□م تی□وانین□ ب□ ناسیونالیزم ود□س□لات□ك□ی □□شن□. ئ□م بزوتن□و□ی□ ه□موو □□ژ□ک خ□ی ئ□نفالی ژنان و هیواو خواستی لاوان د□كات ب□لام سا□ان□ یادی ئ□نفالی ب□عس د□كات□و□، ئیتر ئ□و□ ناسیونال□زم چ□تی□. ب□لام ن□و□ی ئ□مر□ ل□ كوردوستان ن□و□ی□ک ك□ ت□م□نی نزیک ب□ ٣٥ سا□ د□بیت ، ئ□گ□ر سال□ ١٩٨٣ ب□ سال□ ل□دایک بون دابن□ن و سال□ ١٩٩١ ك□ ب□عس نام□نیت ت□م□نی ئ□م ن□و□ی□ ٧سا□ د□بیت. ئ□گ□ر ئ□وسال□ یان چ□ند سا□یک زیاتر یان ك□متر ب□ بناغ□ و□رگرین.. ئ□وكات د□گ□ین□ ئ□و□ ئ□نجام□ی ك□ ز□رب□ی خ□لكی كوردوستان یان ه□موو لاوان و تاز□ پ□گ□یشتوو مندالانی كوردوستان ل□ سای□ی د□س□□اتی ناسیونالیزمی كورددا، ژیان و گوز□رانیان كردو□و چ□وسان□ت□و□و خ□باتیان كردو□، ن□ک ل□سای□ی د□س□□اتی ب□عسدا. ه□ر ب□ی□ خ□باتی خ□□كی كوردوستان دژ ب□ ع□بادی و مالكی و ب□غدا ن□بو□، ب□□كو □است□وخ□، دژ ب□ د□س□□اتی ناسیونالیزم و بارزانی و ی□ك□تی بو□. ئ□م خا□□ گرینگی□كی ز□ری ه□ی□ ل□ ل□كدان□و□ی سیاسی دا، ك□ ل□لای□ن بزوتن□و□ك□مان□و□ ب□ م□ب□ستی سیاسی و نیشاندانی ه□زو توندی ست□م و ك□ش□ی ن□ت□و□یی ك□م باس د□كر□ت، یان ه□ر ناكر□ت. ك□ش□ی ئ□م ن□و□ی□ ب□ت□واوی جیاواز□ ل□گ□□ ن□و□ی ئ□م□ ك□ ن□و□ی ئ□نفالو كیمیایی بارانی ب□عسین، ن□و□ی ئیعدام و فراری س□ربازی و ش□□ی" كوردو ع□ر□ب" ین، ن□و□ی جینوسایدو ت□عریب و ت□بعیسین … ن□و□ی ئ□م□□ ه□م ئاشنا نی□ ب□و كار□ساتان□، و□ه□م كاریگ□ری □است□وخ□ی ن□بو□ ب□س□ر ژیانی□و□. ب□ی□ ئامانج و خواست□كانی د□گ□ر□ت. ئ□وان خواستی ژیان□كی خ□شتر و باشتر، دام□زراندن و فرس□تی كار، خزم□تگوزاری و ئازادیی□كان … م□س□ل□ی س□ر□كیان بو□ ل□ ماو□ی ١٠سا□ی □ابوردودا، ب□ خ□باتی خ□یان نیشانیان داو□. ئ□م ن□و□ی□ ه□رگیز باو□□ی ب□س□ران و □اب□رانی ناسیونالیزمی كورد ن□كردو□ س□بار□ت ب□و□ی ك□ ن□بونی ” كار□با” و “ب□ینی موچ□”و ” ئازادیی□ سیاس□كان”، ” گ□ند□□ی”، پ□یو□ندی ه□ب□ت ب□ حكوم□تی م□رك□زیی□و□. و□ ست□می ن□ت□و□یی و ق□هرو ملهو□ی حكوم□تی م□رك□زی چ□ژ ن□كردو□.

پ□نج□م: تی□وانینی “ئ□نتی پارتی” ئ□م چ□مك□ ل□ ن□و نووس□رانی بزووتن□و□ك□ماندا ب□شی ش□ری ب□رك□وتوو□. ئ□م□ش ت□□وانین□كی كۆپیكراوی ه□مان “ئ□نتی ی□ك□تی” ی□. ئ□نتی ی□ك□تی بوون ل□ ن□و بزووتن□و□ ك□م□نیستی و حزبماندا زا□ بوو ل□ ه□مان كات و س□رد□مدا

کە بڕیارماندا بۆ ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی لەساڵی 1995دا…. ئەوکات هەم ڕیفراندۆمی ئێمە و هەم ئەنتی یەکێتی بوون هەردووکیان دروست بوون. بەڵام ئێستا هەردووکیان نادروستن. “ئەنتی یەکێتی” لە بناغەوە باسی بزووتنەوەو هێزێک بوو کە ئەوکات ماوەی چەند سالێک بوو وەک بزووتنەوە و زەربەی ڕابەرانی بەگشتی لە هەناو و بە ڕەخنەگرتن لە بزووتنەوەی ناسیونال-چەپ هاتبووە دەرەوە، کە یەکێتی ڕابەری دەکرد لە ساڵانی هەشتاکاندا. قورسایی ناسیونالیزم و ئاسۆی سیاسیەکەی و هێزەکەی یەکێتی نیشتمانی بەسەر بزووتنەوە و حزبدا رۆشن و بەرچاو بوو… ئێمە لایەن و پایەیەکی سەرەکی بوو بەهێنانەدەرەوەی ئەو چەمکە. باس باسی ئاسۆی سیاسی و شێوازی کاری “ئەنتی یەکێتی” بوو. باسی بەرتەسکردنەوەو هێنانەخوارەوەی ئاسۆی سیاسی کۆمۆنیستی بوو تا ئاستی لە قاڵبدانی کۆمۆنیزم لە چوارچیوەی وەستانەوە بەرانبەر بە “یەکێتی”، کە ئەمەش بەرتەسکردنەوەی خەباتی کۆمۆنیستی بوو تا ئاستی هێنانەخوارەوەی بۆ دژی حزبێک نەک سەرمایەو سەرمایەداری.

ئەمڕۆ “ئەنتی پارتی” بوون دروست بە مانای ” ئەنتی ڕژێم” بوونە. دژی ڕژێم بوون خراپ نیە. ئەوە کاری کۆمۆنیستی یە کە دەبێت دژی ڕژێمی و ئەنتی پارتی بکاتە بزووتنەوەیەکی شۆڕشگێرانە و ڕابەری کرێکاری تێدا دابین بکات. هەموو جومگەی دەسەڵات مالیە و ئابوری و سەربازی و پەیوەندی دەرەوە لە دەسەڵاتی پارتیدایە. ئەوە دووساڵە بە شێق پەرلەمانی قتکردوە. ئەم ڕژێمە خەڵک نایەوێت سەرپەرشتی دەوڵەتی بۆبکات. بەڵام باسی من جیایە و، بۆ ڕۆشنی دیارە نەک لەبەر ئەوەی تەنها پارتی پێشنیازی کردووە بەڵکو پایەکانی باسی من لەم نوسینەو لە نوسینی پێشودا ڕۆشنە”هەڵوەستی کۆمۆنیستی سەبارەت بە سەربەخۆیی و پێکهێنانی دەوڵەتی کوردی/ بەشی دووەم”. بەڵام بۆ ئەوانەش کە ڕیفراندۆم ڕەتدەکەنەوە تەنها لەبەرئەوەی کە “پارتی” پێشنیاری کردووە، مەسەلەیەکی بابەتیە و پەیوەندی هەیە بە ژیان و گوزەرانی نزیک بە 30 ی ساڵەی خەڵکی کوردوستانەوە. پایەکانی سیاسەتی کۆمۆنیستی لە ڕوانگەی منەوە بۆ ڕەتکردنەوەی ڕیفراندۆم بە ڕۆشنی لەو نوسینەدا باسکراوە، بە تایبەت لە ژێر تیتەری” سەربەخۆیی لەم قۆناغەدا دژ بە بەرژەوەندی خەڵکی کوردوستانە!”. بۆیە ئەم داهێنانەی هاوڕێیان لە هەموو سەرێکەوە نادروستە، لە باری واقعیەوە وەک پاساوێکی نادروست بۆ پارتی لێک دەدرێتەوە. دروست نیە لە نێو بزووتنەوەکەی ئەمەدا ئەم “چەمکە” بەکاربهێنرێت، هەرچۆنێک لێکیبدەینەوە بۆ قازانجی پارتی یە.

کۆسپەکانی بزووتنەوە و حزبمان

لە نووسینی پێشوودا کە لە سەرەوە ئاماژەم پێکردووە لە سەرەتاوە نوسیومە"… هەموو مەسائیلە سیاسی یە گرینگەکانی کۆمەڵگا کە ڕوومان تێدەکات، تەواوی کۆسپ و گرێوگۆڵەکانی کۆمۆنیزم جارێکی دیکە دێنێتەوە ژیر زەڕەبین و باسەوە…". بەدور لە باسی نەخێرو بەڵێ، ئەم باسە گرینگترین باسی کۆمۆنیزمی سەردەمی ئێمەیە. کەواتە ئەگەر باسی ڕیفراندۆم تاکتیکی کۆمۆنیستی یە و وا گرینگە بۆ حزبمان لە کوردوستان، مانای چییە لە جیاتی کارو شێوازی کۆمۆنیستی و کاری ڕاستەوخۆی کۆمۆنیستی ئەمجارەش سپێردراوە یان وا دەردەکەوێت سپێردابێت، بە کەمپینی سەربەخۆیی؟! بەڕاستی نیشانەی ئەوەیە کە هیچ فێر نەبووین لە تەجروبەی نزیک بە 25 ساڵی حزبایەتی وکاری کۆمەڵایەتی و حزبی دا. ئەگەر وا گرینگە بۆمان "یەک جار دەکرێت" مانای چی یە؟! هاوڕێی مەکتەبی سیاسی مان دەبێت ئەندامی کەمپین بێت و بەناوی حزبەکەمانەوە کاری کۆمۆنیستی نەکات؟!! بەڕاستی ئەگەر سیاسەتەکەش دروست بێت، ئەم شێوازی کارە بەسە بۆ ئەوەی کە دەستکەوتەکانی بە هەوادا بەریت. دەبوایە تا ئێستا فێر بووینایە کە شێوازی کاری کومۆنیستی و پراتیکی کۆمۆنیستی پیادەبکەین وبیکەینە کاری ڕۆژانەمان. لەم بارەوە هیچ پراتیک و شێوازی کارێکی کۆمۆنیستی دیار نیە. تەکتیکی کۆمۆنیستی پێویستی بە شیوازو کاری کۆمۆنیستی هەیە. تەنها وەک تێبینیەک بە پێویستم زانی ئاماژەی پێبکەم، ئەگەر نا ئەم باسە زۆر فراوان و پایەیی وچەند تەوەرەیە.

کۆمۆنیزم و کۆمۆنیزمی بورژوایی

من سیاسەتی تاکتیکی حزبمان لە کوردوستان بە کۆمۆنیستی نازانم وە ئەم هەلوێستە سیاسیەی بە هەلوێستێکی ناسیونالیستی دەزانم. ئەمە تیڕوانینی منە و ڕۆشنە. بەڵام ئایا لەم ڕوانگەیە، حزبی ئێمە لە کوردوستان دەکاتە حزبێکی بورژوایی؟! بێگومان نا. ئەو بوچونە بۆچون□و □وانگ□ی□ک□ی هەڵەیەو تێنەگەیشتنە نەک ل□ ب□زوتنەوە کۆمەلایەتی و حزبە سیاسیەکان، بەڵکو تەنانەت لە مەکاتبی فکری و ڕەوتە فکری□ جیاوازەکان. هیچ حزب و کەسایەتیەکی کۆمۆنیستی بە هەلوێستێکی سیاسی هەڵە نا بێتە بورژوایی، مەسیری بزوتنەوەو حزبێک لە نەبەردو سەنگەرێکدا دیاریناکرێت. بەڵکو لە کۆی جەنگی چینایەتی نیوان کرێکارو بورژواییدا ڕۆش دەبێتەوە. ئەوە خاڵێک. خالێکی دیکە ئەوەیە؛ ئەم هەلوێستە هەر چیەک بێت هەلوێستێکی سیاسی تەکتیکی یەو حزبێکی کۆمۆنیستی کەمێک دورتر لە ئێمە دەتوانن هەر باسی نەکەن. باسی ریفراندۆم و سەربەخۆیی، بەگشتی هیچ پەیوەندییەکی نیە بە

ستراکتەری کۆمۆنیزم و بیرو تیۆری کۆمۆنیستیەوە. سەرەڕای ئەوەی کە ڕەهەندەکی سیاسی گرینگە. بەم مانایەش هەڵەیەکی گەورەیە بە حزبی کۆمۆنیستی کریکاری کوردوستان بوترێت حزبێکی بورژوایی یان کۆمۆنیزمی بورژوایی، چونکە دەڵی " بەڵی بە سەربەخۆیی"… بەتایبەت ئەگەر ئەم تێڕوانینە لە نێو ڕیزەکانی خۆماندا بیت، ئەوە ترسناکترەو ئاستێک لە لاوازی فکری و تیوری لە لایەک و لە لایەکی دیکەوە درک نەکردنی بردنە پێشەوەی جیاوازە سیاسیەکانە لە کەشوهەوایەکی تەندروستی سیاسی و سالمدا، کە پێویستە نەریتی ئەمە بێت.

نیسبیەتی سیاسی

بەپێویستم زانی کۆتایی باسەکە لەسەر پێشەکی نوسینەکەی هاوڕێم خەسرەو بێت. کەسەرتاپای پێشەکیەکەی پەیوەندی نیە بە باسی ریفراندۆمە. وەک نمونە باسی "ناحزبی بوونی سامان کەریم و ڕیفراندۆم" دەکەم من نەمزانی بوو کە پەیوەندیەکی دیالەکتیکی لە نێوان ناحزبی بونی من و ڕیفراندۆمدا هەیە. ئێستا دوای نوسینەکەی هاوڕێی بەڕێزو خۆشەویستم خەسرەو تێگەیشتم کە ئەو پەیوەندیە هەیە. پەیوەندیەکی دیالەکتیکی پێچەوانەیی "مەعکوس" لەنێوان ناحزبی بوونی سامان کەریم و ڕیفراندۆمدا هەیە. پەیوەندیەکەش بەم شێوەیە. سامان ناحزبیە، کەواتە ڕیفراندۆم و سیاسەتی هاوڕی خەسرەو دروستە. سامان حزبیە کەواتە سیاسەت و تێڕوانینی هاوڕی خەسرەو هەر دروستە. ئەمە بەڕاستی نوکتەیە و پەیوەندی بە باسەکەمانەوە نیە. "باسی ناحزبی" و" ڕەئی شەخسی گرینگە یان حزبی" و " یەکریزی جولانەوە"و شتی لەم بابەتە…..هیچیان پەیوەندیان نیە بە باسەکەوە. بەرژەوەندی هاوڕی خەسرەو لەم باسەیدا ڕۆشنە، بەرژەوەندیەک کە مانای نیسبیەتی سیاسی هەیە بە قازانی خۆ، چونکە پایەیەکی واقعی نیەو تەنانەت بە ویژدانی پیوە دیارە. بەڵام لەبەرئەوەی هاوڕی دڵخۆشە و پێی وایە تەوەرەیەکی باشی گرتوە، من وەڵامی نادەمەوە. و هیوادارم لە گفتوگۆو دیباتی نێوانماندا دانەبەزینە ئاستی ئەم شێوەیە لە نیسبیەتی سیاسی. پیویستە ئەلگۆیەکی ڕاقی و مۆدێرن لە دیبات وگفتوگوو بە کۆمەڵگا نمایش بکەین. ٨.٨.٢٠١٧

سامان کەریم
Saman.karim5@gmail.com